

ההשפעה המתווכת של תיאוריות סמויות לגבי השמעת קול ומעורבות עובדים

בקשר בין סגנון מנהיגות אותנטית להתנהגות השמעת קול

מאת : שחר דוד

תקציר

סגנון מנהיגות אותנטית של המנהל מתבטא בכנות אישית וקיום קשרי עבודה עם עמיתים על בסיס מוסרי וישיר תוך יצירת סביבה ארגונית בה עובדים מקדמים את מטרות הארגון (Avolio, Gardner, Walumbwa, Luthans & May, 2004). אחד ההיבטים המרכזיים בתרומה של עובדים להתנהלות הארגון הוא התנהגות השמעת קול (Voice) המבטאת תקשורת של שיתוף ברעיונות והצעות לשם שיפור התפקוד הארגוני (Morrison, 2011). מחקרים אחרונים מלמדים כי עובדים בוחרים בהתנהגות של חוסר מעורבות הכוללת שתיקה ואי השמעת קולם (הימנעות מביקורת ומהעלאת הצעות) בין השאר בשל תיאוריות סמויות לגבי השמעת קול שהן הנחות קודמות שאינן בהכרח נכוחות ולפיהן להתנהגות זאת תהיינה תוצאות שליליות (Detert & Edmondson, 2011). למרות שמחקרים קודמים הצביעו על מידת השפעתו וחשיבותו של המנהל האותנטי, עדיין לא נבדק האם בכוחו לעודד התנהגות השמעת קול של עובדיו. על מנת לתת מענה לצורך זה מטרת המחקר הייתה לבדוק את הקשר בין מנהיגות אותנטית לבין השמעת קול של עובדים, תוך בחינת ההשפעה המתווכת של שני משתנים אשר עשויים להסביר את ההשפעה של המנהיג: תיאוריות סמויות של עובדים לגבי השמעת קול ומעורבות בעבודה. בחינת מודל המחקר התבצעה באמצעות העברת שאלונים בשתי נקודות זמן ל- 211 עובדים המועסקים ב- 9 ארגונים שונים בצפון הארץ.

השערות המחקר אוששו באופן חלקי. בהתאם להשערת המחקר הראשונה נמצא קשר חיובי בין מנהיגות אותנטית להתנהגות השמעת קול מסוג מונע אולם לא נמצא קשר חיובי עם קול מקדם. בניגוד להשערת המחקר השנייה לא נמצא קשר שלילי בין מנהיגות אותנטית לבין תיאוריות סמויות לגבי השמעת קול. כמו כן, ובניגוד להשערה השלישית, לא נמצא קשר שלילי בין תיאוריות סמויות והתנהגות השמעת קול. בהמשך לאמור, השערה מספר ארבע, לפיה תיאוריות סמויות לגבי התוצאות השליליות של השמעת קול תתווך את הקשר בין מנהיגות אותנטית להתנהגות השמעת קול, לא נבדקה מכיוון שלא נמצאו כל הקשרים המהווים תנאי מקדים לתיווך. בנוסף, ובהתאם להשערת המחקר החמישית, נמצא קשר חיובי בין מנהיגות אותנטית ומעורבות עובדים. כמו כן, ובהתאם להשערה השישית, נמצא קשר חיובי בין

מעורבות עובדים והתנהגות השמעת קול. בהמשך לכך, השערה מספר שבע אוששה כך שנמצא כי מעורבות עובדים מתווכת את הקשר בין מנהיגות אותנטית להתנהגות השמעת קול.

המחקר הנוכחי תורם לפיתוח ההבנה בדבר ההשפעה של סגנון מנהיגות על התנהגות השמעת קול של מונהגים. המחקר מוסיף לגוף הידע העוסק בתחום, תוך התייחסות להשפעת המנהל על תהליכים המקדמים תחושת פתיחות ומסוגלות בקרב עובדים. בהיבט היישומי תוצאות המחקר עשויות לתרום למיון ופיתוח מנהלים והדרכתם בסוגיות של ניהול הקשר עם המונהגים.